

I

Bidez bide

Dzartada biurkorra? Eten zan aidean
Abotsaren miesa. «Ezin dot» iñoa.
Naigabeak eutsozan erpetzarrak josi,
Ta senar gazteak, ai!, atsalkor garrasi.

Anitz lore ta kimu eztanda bearrez...
Ak, baiña, eztau iñundik ezpan-ertzik loren:
Bizitz-argi bagerik osin agortua,
Izaki oroz etsi ta arrazoiz uldua...

«Il az! Il az, maitea!» arek oiu barriz;
Ta, «ene ez al intzanan?», eiagora biziz.
Zakar dabil aizea bide-ertzez zinkurin,
Senar saminduaren jantzia lez urdin.

Gero, izar-islatan, zerura begira:
«Bizi! Erio! Zuen puskak onek dira!»
Ezin ak lokia aska... Ta bide mukerrez
Doa pentsati... Ene! oin-lokak top larrez!

Sorgorraren lilluraz saiets da narrastu,
Lurrari itsatsirik dauz bean oin ta mosu.
Urrin txakur bat uluz... Munean kirkilla
Etenbage jaurtirik asperen zurbilla...

II

Otoitza

Ixilpean gaualdi. Goiak izar apain.
Adiguritsu dabil illazki lur-soin gain...
Kubil datza gizona, ez dagi zirkiñik;
Zelatan ditu pizti ta gau-ibilkarik.

Ortu-gero, zotin-uts, bota dau adia,
zuhotrak dogun barne-zokora jatsia:
Jainkol Jainko! —diño—. Ene Aita guren!
Oter ba'diardutzut, azkets nire oben.

Unmol dot barrena, naasi baizen erre,
Unnea bait-yata atsekabez ase:
Ta blurrizko itxas baltzenean irri,
Miren irrintzia dantzut aspergarri.

Jai ni ginduzuzan Zuk maitez estutu,
Sendian biziteko biok zoriontsu.
Ta aren sabelean, Zuk ez zendun gatzatu
Zen maitezko suak ondutako kimu?

Jai, ene Jaun ona! Aitu zan gau batez
Iren bizi-argia! T'estal eusten lurrez...!
Ire biotz-miñaren mergatza geroztik!
Jai a barriz altx-azo erio-lurretik?

Jai? Laiño? Zuk dozuz eskuan, alare,
Jai ta eriotz. Onetsia zaite!...»
Jai, zerbaite arindua, maite illaren antza
Eta edo dau izarrez goirantza.

III

Oroi-arilka

Min-otzikaraz doa erreka ozena,
Erreka iragarririk illaren izena;
Ozen ur obirantza senar samindua,
Maitearen lurrunez bildurik gogua.

Zegien aurrez dauko zupu samingarri,
Zingoa dau osoro negar beroz busti.
Ta gero, lapur antzo, andik da estaldu,
Tuaren izpi mea dauala dirdaitzu.

Etxe-barne ixillean oroiz ase dau nai,
Aren gozoa izanik arantzen osakai:
Emen zetzan erregin, eztaren pare;
Ementxe kulunkatzen seaska txit nare.

Naiz-ta osin-loaren zero oztíñean,
Naiz suete-ondoko zizaillu jagian,
Ikusi nai dau beintzat, eder ta zorakor,
Atsegin ebanaren arpegi maitekor.

Gela-leiora urtenik, begiak ditu urrun...
Eta, azkenez, intziri: «Ba-zekiñat, kutun;
Goiztik larratxoria kantuz goora, beera:
I aunat abeslari zeruan gupera!»

Igotz